

Kwartalnik 3-4
(16-17)/2004
ISSN
1642-0853

POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

[Strona główna](#)

[Poczta](#)

[W numerze](#)

[ZG-PTTK](#)

Witraże pamięci Armii Krajowej i powstania warszawskiego

W 60-lecie rocznicy powstania warszawskiego, 24 lipca br. w kościele Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych w Warszawie na Chomiczówce, w którym znajduje się kaplica Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, ks. biskup Marian Duś z księżmi i z kapelanami Wojska Polskiego poświęcił witraże oddziałów i zgrupowań Armii Krajowej, walczących w powstaniu warszawskim, a także zgrupowania AK z Gór Świętokrzyskich mjr. Jana Piwnika "Ponury", Sybiraków z łagra sowieckiego w Borowiczach, obozu hitlerowskiego w Oberlangen oraz tablicę poświęconą zgrupowaniu AK "Chrobry II".

Witraże uzupełniają najwyższe odznaczenia bojowe Wojska Polskiego: Krzyż Kawalerski Virtuti Militari, Krzyż Walecznych, Krzyż Partyzancki, Krzyż Armii Krajowej i Krzyż Powstania Warszawskiego.

Budowa witraży powstała z inicjatywy Oddziału Stołecznego PTTK i ks. prałata Jana Huryna - proboszcza parafii, wielkiego orędownika turystyki i krajoznawstwa, oddanemu Polsce i jej historii.

Szczególną rolę w tej inicjatywie odegrali: prezes Zarządu Oddziału Stołecznego PTTK Tadeusz Martusewicz i sekretarz Zarządu Oddziału ppłk Eugeniusz Rybałko "Genek" - żołnierz powstańczych oddziałów specjalnych AK "Jerzyki".

Powołany został Społeczny Komitet Budowy, w skład którego weszli przedstawiciele Zarządu Stołecznego PTTK i żołnierze Armii Krajowej. Decyzję budowy ogłoszono w 2003 r. Projekt witraży został zaakceptowany przez prymasa Polski kardynała Józefa Glempa. Wykonawcą witraży, podobnie jak w kaplicy PTTK, był znany witrażysta warszawski - Andrzej Sroka. Fundatorami witraży byli: środowiska żołnierzy Armii Krajowej, ambasada Republiki Słowackiej (w powstaniu walczył oddział słowacki), Rada Dzielnicy Warszawa Bielany, Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne S.A., Związek Sybiraków, Sodalicja Mariańska - Katolickie Stowarzyszenie Oficerów Wojska Polskiego oraz Jadwiga Podrygało i Ryszarda Kazimierska - żołnierze Armii Krajowej, Stanisław Uszyński, Warszawski Oddział Przewodników PTTK, Oddział Stołeczny PTTK.

W uroczystości poświęcenia 40. witraży z udziałem kilkuset kombatantów - żołnierzy Armii Krajowej, wielu członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, zaproszeni goście, w tym między innymi: ambasador Republiki Słowacji Magdaléna Váňárová, gen. brygady Stanisław Nałęcz-Komornicki - kanclerz Orderu Krzyża Kawalerskiego Virtuti Militari, Maria Stypułkowska-Chojecka - legendarna "Kama" - żołnierz batalionu "Parasol", uczestniczka zamachu na kata Warszawy - dowódcę SS i Policji na dystrykt warszawski Franza Kutscherę, Zdzisław Rachtan "Halny" - żołnierz zgrupowań partyzanckich z Gór Świętokrzyskich Armii Krajowej, liczne poczty sztandarowe, koledzy i przyjaciele: Tadeusz Blejarski "Dąb" i Wojciech Militz "Bystry" - żołnierze pułku "Baszta".

Z radością przyjęliśmy udział w uroczystości przedstawicieli władz naczelnych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego: prof. dra hab. Janusza Zdebskiego - prezesa Zarządu Głównego i Andrzeja Gordona - sekretarza generalnego Zarządu Głównego.

W wygłoszonej homilii ksiądz biskup Marian Duś przytoczył słowa Ojca Świętego Jana Pawła II wypowiedziane 25 lat temu na placu Zwycięstwa w Warszawie: (...) Nie sposób zrozumieć tego narodu, który miał przeszłość tak wspaniałą, a zarazem tak straszliwie trudną - bez Chrystusa. Nie sposób zrozumieć tego miasta Warszawy, stolicy Polski, która w 1944 r. zdecydowała się na nierówną walkę z najeżdżącą, na walkę, w której została opuszczona przez sprzymierzone potęgi, na walkę, w której legła pod własnymi gruzami (...).

Jerzy Kononowicz

Wydawca: ZG PTTK, ul. Senatorska 11, 00-075 Warszawa
Adres redakcji: Zarząd Główny PTTK
ul. Senatorska 11, 00-075 Warszawa,
tel. (22) 826-22-51 , fax (22) 826-22-05,
e-mail: ageg@wp.pl

Kolegium redakcyjne: Andrzej Gordon (redaktor naczelny), Elżbieta Matusiak-Gordon (sekretarz redakcji), Łukasz Aranowski, Maria Janowicz, Ryszard Kunce, Halina Mankiewicz, Cecylia Szpura, Bogusław Wdowczyk.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo skracania i adiestacji nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych komunikatów i ogłoszeń.

Za tekst i materiały ilustracyjne redakcja nie przewiduje honorariów autorskich.

wykonanie:
www.orient.net.pl